

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
7327-20

meddelad i Stockholm den 26 november 2021

KLAGANDE OCH MOTPART

Skatteverket
171 94 Solna

MOTPART OCH KLAGANDE

Intrum Invest AB, 556786-4854

Ombud: Jörgen Graner
KPMG AB
Box 382
101 27 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skatterättsnämndens beslut den 14 december 2020 i ärende dnr 6-19/D

SAKEN

Förhandsbesked om inkomstskatt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen fastställer Skatterättsnämndens förhandsbesked.

Dok.Id 243168

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax

Expeditionstid
måndag–fredag
09:00–12:00
13:00–16:00

BAKGRUND

1. Utgångspunkten är att ränteutgifter är avdragsgilla vid inkomstbeskattningen av en näringsverksamhet. Det finns dock bestämmelser som begränsar rätten till avdrag. För vissa företag, bl.a. aktiebolag, finns det en generell avdragsbegränsning för negativa räntenetton som innebär att endast en viss del av räntenettet är avdragsgillt. Med negativt räntenetto avses skillnaden mellan ränteutgifter som ska dras av och ränteinkomster som ska tas upp, om ränteutgifterna överstiger ränteinkomsterna.
2. Vid tillämpningen av de bestämmelser som på olika sätt begränsar rätten till avdrag för ränteutgifter avses med ränteutgifter ränta och andra utgifter för kredit, och utgifter som är jämförbara med ränta. Med ränteinkomster avses inkomster som motsvarar ränteutgifter.
3. Intrum Invest AB förvärvar portföljer av förfallna fordringar till ett pris som understiger fordringarnas nominella belopp. Priset är ett förhandlat marknadspris och avspeglar osäkerheten i fordringarna samt pengars tidsvärde. Bolaget ansökte om förhandsbesked för att få klarhet i hur inkomsterna från portföljerna ska behandlas vid beräkningen av bolagets räntenetto. Av ansökan framgår följande.
4. I samband med köp av en portfölj redovisas portföljen till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av en s.k. effektivräntemetod. Metoden innebär att det redovisade värdet av varje portfölj motsvaras av nuvärdet av alla förväntade framtida kassaflöden, diskonterade med en effektivränta som fastställts vid förvärvet av portföljen.
5. De förväntade kassaflödena inkluderar betalning av kapitalfordran, upplupna räntor och avgifter och baseras på en sannolikhetsbedömning av vad som förväntas erläggas av gäldenären minskat med förväntade inkasseringskostnader. Avgifterna som inkluderas i kassaflödena är exempelvis påminnelseavgifter,

inkassoavgifter och kostnader för betalningsförelägganden hos Kronofogdemyndigheten.

6. Effektivräntan fastställs för varje portfölj med kassaflödesprognoserna och förvärvspriset inklusive transaktionskostnader som grund. Effektivräntan används sedan för diskontering av kassaflödena under portföljens hela livslängd.
7. Bolagets redovisning är förenlig med Bokföringsnämndens allmänna råd om årsredovisning och koncernredovisning (BFNAR 2012:1). Skillnaden mellan de prognosticerade kassaflödena och portföljens anskaffningsutgift redovisas som en intäkt fördelad över inkasseringsperioden. Enligt god redovisningssed är intäkten en ränteintäkt. Ränteintäkten ett visst räkenskapsår är enligt effektivräntemetoden lika med den finansiella tillgångens redovisade värde multiplicerat med effektivräntan. Ränteintäkten redovisas som en del av nettoomsättningen i resultaträkningen.
8. Löpande under året görs översyner av kassaflödesprognoserna och det redovisade värdet på portföljen kan komma att justeras under innehavstiden. Om inkasseringen skiljer sig från förväntan eller om förväntningarna förändras över tid ger det upphov till vinster eller förluster utöver ränteintäkten. Dessa vinster eller förluster klassificeras enligt god redovisningssed inte som en ränteinkomst eller ränteutgift.
9. I ansökan om förhandsbesked frågade bolaget om de inkomster som genereras vid tillämpningen av effektivräntemetoden på förfallna fordringar, och som enligt god redovisningssed är ränta, ska anses vara ränteinkomster vid beräkningen av bolagets räntenetto. Bolaget ville även veta om svaret på frågan ändras om bolaget väljer att redovisa räntan som en del av de finansiella posterna i stället för som en del av nettoomsättningen. För det fall ränta som beräknas enligt effektivräntemetoden inte anses vara en ränteinkomst ville bolaget få klarlagt om den del av inkomsten som motsvarar avtalad ränta på fordringarna är en ränteinkomst för bolaget.

DOM

Mål nr
7327-20

10. Skatterättsnämnden ansåg att de inkomster som genereras vid tillämpningen av effektivräntemetoden inte är ränteinkomster och att svaret inte ändras om räntan redovisas som en del av de finansiella posterna. Vidare bedömde nämnden att den del av inkomsterna som motsvarar avtalad ränta och som belöper på tid efter bolagets förvärv av fordringarna är ränteinkomster hos bolaget.

YRKANDEN M.M.

11. *Skatteverket* yrkar att förhandsbeskedet ska fastställas.
12. *Intrum Invest AB* yrkar att de inkomster som genereras enligt effektivräntemetoden ska anses vara ränteinkomster vid tillämpningen av bestämmelserna om avdragsbegränsning för negativa räntenetton.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

13. Huvudfrågan i målet är om inkomster som beräknas enligt effektivräntemetoden och som enligt god redovisningssed är ränta ska anses vara ränteinkomster vid tillämpningen av bestämmelserna om avdragsbegränsning för negativa räntenetton.

Rättslig reglering m.m.

14. I 24 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) finns bestämmelser om bl.a. räntor i inkomstslaget näringsverksamhet. Vad som avses med ränteutgifter och ränteinkomster vid tillämpningen av bestämmelserna i kapitlet definieras i 2 och 3 §§. Med ränteutgifter avses ränta och andra utgifter för kredit, och utgifter som är jämförbara med ränta. Med ränteinkomster avses inkomster som motsvarar ränteutgifter.

15. I 21–29 §§ finns bestämmelser om avdragsbegränsning för negativa räntenetton. Med negativt räntenetto avses enligt 23 § skillnaden mellan ränteutgifter som ska dras av och ränteinkomster som ska tas upp, om ränteutgifterna överstiger ränteinkomsterna. Enligt 24 § första stycket får ett företag bara dra av ett negativt räntenetto med högst 30 procent av avdragsunderlaget. Avdragsunderlaget utgörs enligt 25 § av resultatet av näringsverksamheten beräknat på visst sätt.
16. Avdragsbegränsningen för negativa räntenetton har föranletts av direktiv (EU) 2016/1164 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion (direktivet mot skatteundandraganden) samt av OECD:s rekommendationer avseende ränteavdragsbegränsningar (åtgärd 4) inom det s.k. BEPS-projektet mot skattebaseroering och vinstförflyttning. Avdragsbegränsningen ska enligt förarbetena vara förenlig med direktivet och OECD:s rekommendationer (prop. 2017/18:245 s. 83).
17. Syftet med avdragsbegränsningen är dels att öka neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital, dels att motverka internationell skatteplanering med ränteavdrag (a. prop. s. 84).

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Räntebegreppet

18. Begreppet ränta har tidigare inte varit definierat i inkomstskattelagen. I praxis har man i fråga om avkastningen på en fordran i regel skilt mellan ränta och kapitalvinst. Ränta har karaktäriserats som en förutsebar ersättning för kredit som beräknas utifrån kreditbelopp och kredittid. Till kapitalvinst har hänförs sådan avkastning som inte beror på och inte kan beräknas på grundval av låneavtalet (se bl.a. RÅ 1997 ref. 44, RÅ 2001 ref. 21, HFD 2021 ref. 30 och prop. 1989/90:110 s. 459).

19. De nu aktuella bestämmelserna i 24 kap. inkomstskattelagen trädde i kraft den 1 januari 2019. Definitionerna av ränteutgifter och ränteinkomster gäller endast vid tillämpningen av bestämmelserna i det kapitlet. Av förarbetena framgår att definitionerna har utformats för att räntebegreppet ska fylla avsedd funktion inom ramen för bestämmelserna i kapitlet och med beaktande av vad som följer av direktivet mot skatteundandraganden och OECD:s BEPS-rekommendationer (prop. 2017/18:245 s. 208). Tidigare praxis rörande räntebegreppet ger därför endast begränsad vägledning vid tolkningen av definitionerna.
20. I förarbetena anges följande. Räntedefinitionen bör ta sikte på ränta i ekonomisk mening. En sådan utformning följer av direktivet och av OECD:s rekommendationer. I dessa avses med räntekostnader kostnader för alla former av skulder, andra kostnader som ekonomiskt motsvarar ränta och kostnader som uppkommer i samband med införskaffande av kapital, enligt vad som definieras i nationell rätt. Definitionen av ränteutgifter har utformats i linje med detta. Det anges vidare att med ränta avses det belopp som låntagaren ska betala till långivaren utöver kapitalbeloppet som ersättning för att låna pengar, oavsett den beteckning som avtalsparterna har valt att ge ersättningen (a. prop. s. 209 f.).
21. Även definitionen av ränteinkomster har utformats med direktivet och OECD:s rekommendationer som förebild. Genom definitionen har det etablerats ett samband mellan ränteutgifter och ränteinkomster som behöver beaktas vid bedömningen av vad som är en ränteinkomst. I förarbetena beskrivs detta samband så, att avgörande för prövningen av om en inkomst är en ränteinkomst är om den skulle vara en ränteutgift om den som uppbär inkomsten i stället hade haft motsvarande utgift (a. prop. s. 216 f.).

Redovisningens betydelse

22. Under förutsättning att ett bolags redovisning är upprättad i enlighet med god redovisningssed antas redovisningen återspegla den faktiska och ekonomiska innebörden av genomförda transaktioner och ge en rättvisande bild av hur

bolagets resultat och ställning har utvecklats under året (jfr HFD 2014 ref. 10). Av förarbetena till ränteavdragsbegränsningsreglerna framgår att god redovisningssed bör tillämpas som en utgångspunkt när det gäller bedömningen av vad som ska anses vara en ränteutgift respektive en ränteinkomst, i den mån inte annat framgår av bestämmelserna i 24 kap. inkomstskattelagen (a. prop. s. 210 och 220).

23. För att en utgift eller en inkomst som har redovisats som ränta i enlighet med god redovisningssed ska anses vara ränta även enligt definitionen i 24 kap. inkomstskattelagen krävs alltså att utgiften eller inkomsten är att betrakta som ränta i ekonomisk mening på det sätt som avses i definitionen. En prövning ska därför göras i det enskilda fallet av om den utgift eller inkomst som enligt god redovisningssed är ränta, motsvarar ränta enligt definitionen.

Är inkomster beräknade enligt effektivräntemetoden ränteinkomster?

24. Bolaget förvärvar portföljer av förfallna fordringar till ett pris som understiger fordringarnas nominella belopp. Vid förvärvstillfället uppskattar bolaget förväntade kassaflöden, dvs. förväntad nettoavkastning på investeringen i portföljen. Den uppskattade avkastningen redovisas i enlighet med effektivräntemetoden som en intäkt fördelad över inkasseringsperioden och är enligt metoden en ränteintäkt. Enligt lämnade förutsättningar är en tillämpning av effektivräntemetoden i den aktuella situationen förenlig med god redovisningssed.
25. Den inkomst som bolaget räknar fram enligt effektivräntemetoden bygger på bolagets kalkyler och uppskattningar av framtida kassaflöden och på anskaffningsutgiften för portföljen. Fordringarnas nominella belopp och den ränta som gäldenärerna och den ursprungliga borgenären har kommit överens om saknar i princip betydelse för storleken på den enligt metoden beräknade inkomsten. Vid fastställandet av effektivräntan har hänsyn tagits till samtliga betalningar som gäldenären förväntas erlägga, t.ex. amorteringar, upplupna räntor och avgifter. Den inkomst som beräknas enligt effektivräntemetoden består alltså inte enbart av ersättning för den kredit som bolaget tillhandahåller gäldenären. Om bolaget hade

DOM

Mål nr
7327-20

haft motsvarande utgift hade det inte varit fråga om enbart ränta utan även om t.ex. avbetalning av kapitalbeloppet.

26. Mot den här bakgrunden drar Högsta förvaltningsdomstolen slutsatsen att den inkomst som beräknas enligt effektivräntemetoden och som enligt god redovisningssed är ränta inte är en ränteinkomst för bolaget vid tillämpningen av 24 kap. inkomstskattelagen. Bedömningen ändras inte om inkomsten enligt metoden redovisas på ett annat sätt av bolaget.

Är den del av inkomsterna som motsvarar avtalad ränta på fordringarna ränteinkomster hos bolaget?

27. Vid bolagets förvärv av fordringarna sker ett borgenärsbyte utan att de andra ursprungligen avtalade villkoren ändras. Den ränta som har avtalats mellan gäldenärerna och den ursprungliga borgenären är en ersättning för kredit och utgör ränta enligt definitionerna i 24 kap. 2 och 3 §§ inkomstskattelagen.
28. God redovisningssed bör enligt förarbetena styra i frågan avseende till vilket år en ränteutgift eller ränteinkomst ska hänföras (prop. 2017/18:245 s. 220). Att resultatet av en näringsverksamhet ska beräknas enligt bokföringsmässiga grunder och inkomster tas upp som intäkt och utgifter dras av som kostnad det beskattningsår som de hänför sig till enligt god redovisningssed följer vidare av 14 kap. 2 § inkomstskattelagen.
29. Mot den bakgrunden framstår det enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening som rimligt att låta de principer som ligger till grund för god redovisningssed vara avgörande för vilken av borgenärerna som vid ett borgenärsbyte ska beakta en ränteinkomst vid beräkningen av räntenettet. En ränteinkomst ska alltså beaktas enbart av den borgenär som var fordringsinnehavare och kreditgivare under den tid som räntan belöper på.

DOM

Mål nr
7327-20

30. Följaktligen är det endast den del av inkomsterna som motsvarar avtalad ränta och som belöper på tid efter bolagets förvärv av fordringarna som utgör ränteinkomster hos bolaget vid beräkningen av räntenettet.

Sammanfattande slutsatser

31. Den inkomst som beräknas enligt effektivräntemetoden är inte en ränteinkomst för bolaget vid tillämpningen av bestämmelserna om avdragsbegränsning för negativa räntenetton. Denna bedömning ändras inte om inkomsten enligt metoden redovisas på ett annat sätt av bolaget. Endast den del av bolagets inkomster som motsvarar avtalad ränta och som belöper på tid efter bolagets förvärv av fordringarna är ränteinkomster hos bolaget vid beräkningen av räntenettet.
32. Skatterättsnämndens förhandsbesked ska därför fastställas.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Helena Jäderblom, Kristina Ståhl, Ulrik von Essen, Mats Anderson och Marie Jönsson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Jenny Björstrand.